

Závěr

Dohled finančního trhu je oblastí s neomezeným množstvím témat k diskusím a námětů k zamyšlení. Z hlediska právního je nutné především vnímat konstrukci legislativního rámce, který výkon dohledu vymezuje a jeho schopnost reflektovat potřeby trhu. Dynamika vývoje finančního trhu neumožňuje vytvoření nadčasového systému dohledu. Principy vyjádřené v právních normách upravujících oblast výkonu dohledu na finančním trhu proto musí být neustále poměřovány s realitou. Cílem této práce, vytyčeným v jejím úvodu, bylo přispět k diskusi, jejímž účelem je hledání souladu právní úpravy dohledu na finančním trhu s jeho reálnými ekonomickými potřebami.

V úvodní části práce jsou definovány základní pojmy, jejichž ozřejmění vyžaduje další postup. Jak je z této části zřejmé, nepanuje v českém prostředí v této oblasti úplná terminologická shoda. Ke škodě srozumitelnosti práva není jednotnost významů pojmů respektována ani v právních normách. Skutečnost, že základem jakékoliv právní regulace je důsledná terminologická jednotnost legislativy, lze označit za jeden z významných poznatků této práce. Tato potřeba se ve vysoce odborné oblasti finančního trhu jeví ještě naléhavější. Další část práce zkoumá teoretické přístupy k vymezení účelu regulace. Jejím úkolem je nastínit specifika finančního trhu, která musejí být při konstrukci právního rámce jeho regulace respektována. Jako prostředek k vymezení těchto specifíků slouží analýza důvodů regulace, které uvádí ekonomická teorie. Na základě komparace důvodů regulace a cílů, kterých má být jejím prostřednictvím dosaženo, jsou vymezeny nástroje nejčastěji využívané k její implementaci.

Ačkoliv bývá jakékoliv zobecňování v oblasti regulace a dohledu na finanční trhu vždy činěno na úkor přesnosti a efektivnosti, lze na základě mezinárodní komparace vymezit několik modelů uspořádání tohoto systému. V důsledku se toto zjednodušení jeví jako nezbytné, neboť konstrukce systému, jež by vycházel pouze plně z analýzy potřeb konkrétního trhu, je utopií. Charakteristiky jednotlivých modelů jsou dobře zřejmé z výhod a nevýhod, které jejich uplatnění přináší. Využití těchto modelů v jednotlivých státech světa i vzájemná souvislost mezi vyspělostí státu a modelem regulace a dohledu, implementovaným na jeho finančním trhu, jsou dobrými ukazateli kvality systému. Při mezinárodním srovnání je však vždy nutné uvážit omezení jeho vypovídací schopnosti dané věcně nesouvisejícími faktory, jako jsou tradice nebo regionální specifika v jednotlivých státech.

59

Ve světle závěrů učiněných v předchozích částech práce je v kapitole pojednávající o uspořádání regulace a dohledu v České republice hodnocen minulý vývoj této oblasti a současná podoba systému. V uplynulých letech prodělal systém regulace a dohledu v České republice významné změny. Lze tak konečně hovořit o překročení stínu událostí z období devadesátých let, kdy ekonomika procházela transformací a fungování regulace a dohledu finančního trhu neodpovídalo potřebám demokratického státu. Nejčitelnější změnou v této oblasti však byla v průběhu uplynulých let integrace výkonu dohledu na celém finančním trhu do České národní banky. Proces integrace znamenal nejenom změnu systému, která se s jistým časovým odstupem jeví jako velmi pozitivní, ale přinesl i významné poznatky, jež nadále významně přispívají k zvyšování efektivity systému.

Cílem další části práce bylo odhalit některé problémy současné právní úpravy dohledu finančního trhu. Je zřejmé, že změny, které se v této oblasti v minulých letech odehrály, poznamenaly i systém těchto právních norem. V komparaci s jednotným institucionálním uspořádáním se tak jeví jako roztržitý a nepřehledný. Odezvu na tento nedostatek lze hledat v poslední části práce, která předjímá a posuzuje výhled budoucího vývoje právní úpravy institutů dohledu.

Jistě nelze tuto práci uzavřít tvrzením, že její cíle byly zcela naplněny. I podle závěrů v ní učiněných by totiž takové tvrzení bylo krátkozraké. Její ambice, stát se relevantním příspěvkem k diskusi nad optimalizací podoby regulace a dohledu finančního trhu v České republice, byla snad alespoň zčásti realizována.